

HSF övergripande verksamhet  
Yvonne E Nygren

2026-06-29

580425

### Svar på initiativärende - Minska risken för förlossningsskador

Initiativärendet lämnades in vid hälso- och sjukvårdsnämndens sammanträde den 25 mars 2026 och beslutades att överlämnas för beredning inom förvaltningen.

I ärendet yrkade Håkan Andersson (C) att:

- hälso-och sjukvårdsdirektören ges i uppdrag att initiera ett arbete för att minska risken för förlossningsskador i Region Västerbotten.
- hälso-och sjukvårdsnämnden ska årligen följa upp hur stor andel av förstföderskorna som drabbas av allvarliga förlossningsskador.

Förvaltningen har berett ärendet och har upprättat ett svar med förslag till beslut.

#### Förvaltningens svar

Det pågår ett kontinuerligt arbete att minska antalet förlossningsskador. Utbildningar till personal ges årligen till personal både inom förlossningsvård och mödravård.

Nya riktlinjer vid förlossning i region Västerbotten innebär att två barnmorskor närvarar under förlossningens slutfas. Detta har minskat risken för allvarliga bristningar.

De största riskfaktorerna för förlossningsskador är väl kända där instrumentell förlossning och hög vikt på barnet tillsammans med ett alltför snabbt utdrivningsskede är de största orsakerna till bristningsskador.

Det finns också evidens för vilka skyddande faktorer som kan minimera risken för förlossningsskador vilket professionen är kompetenta att vidta. Faktorer med hög evidens är just två barnmorskor närvarande vid utdrivningsskedet och annan metod för ett långsamt framfödande så att kvinnans vävnader hinner töja sig och ge plats för barnet.

Utrikesfödda kvinnor, är såväl i riket som i Västerbotten överrepresenterade vid förlossningsskador. För att förbättra graviditetsvårdkedjan förordas för dessa kvinnor att använda tolk och kulturdoulor i högre grad.

Kvinnor med förlossningsskador fångas redan i dagsläget upp på ett bra sätt. Alla förlossningsskador registreras i det så kallade bristningsregistret och kvinnorna ges fortsatt vård utifrån behov på olika sätt via kontakt med barnmorska, 1177, eller psykolog.

#### Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar:

- att avslå initiativärendet

#### Motivering av förslag till beslut

Mot bakgrund av att orsaker till förlossningsskador är väl kända och även att åtgärder för att minimera dessa skador finns beskrivna och är en ingående del av den kompetens som professionen inom förlossningsvård innehar samt att alla förlossningsskador registreras och kan följas upp föreslås initiativärendet att avslås.